FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş–Bolyai, Cluj–Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Greco - Catolică
1.3 Departamentul	Departamentul Cluj
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licenţă
1.6 Programul de studiu / Calificarea	**Teologie greco-catolică didactică**

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	KLR0036 **Teologie ecumenică**						
2.2 Titularul activităţilor de curs	Daniel AVRAM						
2.3 Titularul activităţilor de seminar	Daniel AVRAM						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învăţământ	48	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuţia fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					22
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					22
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri					22
Tutoriat					3
Examinări					3
Alte activităţi:					

3.7 Total ore studiu individual	72
3.8 Total ore pe semestru	120
3.9 Numărul de credite	5

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competenţe	• Nu este cazul

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfăşurare a cursului	• Prezenţa la prelegeri
5.2 De desfăşurare a seminarului/laboratorului	• Prezenţa şi intervenţiile la seminar, preluarea temei de seminar, elaborarea şi susţinerea seminarului, predarea la timpul stabilit

6. Competenţele specifice acumulate

Competenţe profesionale	În urma studierii acestei discipline, studentul trebuie să poată: • Să-şi însuşească, să cunoască, să înţeleagă şi să utilizeze principiile, mijloacele, metodele, procedeele şi conceptele-limbajul-terminologia specifice teologiei răsăritene și apusene; • Să dezvolte o reflecţie critică şi constructivă în interiorul domeniului; • Să cunoască evoluţia dialogului ecumenic; • Să înţeleagă dimensiunea ecumenică a dialogului teologic creștin și inter-religios contemporan..
Competenţe transversale	• Să poată integra competenţele profesionale dobândite în urma cursului cu elementele specifice celorlalte discipline sau chiar domenii de studii, în virtutea interdisciplinarităţii; • Să poată dialoga cu celelalte școli teologice în delimitarea elementelor comune de diferențele specifice.

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Conţinutul cursului se construieşte plecând de la determinarea dezvoltării diferitelor înţelesuri ale *ecumene*, care are menirea de a face trecerea spre înţelesul actual al mişcării ecumenice dezvoltat în cadrul decretului promulgat de către Conciliul ecumenic Vatican al II-lea, *Unitatis Redintegratio*. Analiza acestui decret şi a acţiunilor promotorilor acestuia pune în valoare deschiderea fundamentală a Bisericii Catolice la dialog şi acţiune cu celelalte Biserici creştine, fapt ce implică şi o scurtă prezentare a acestora din urmă. Dacă această primă parte a conţinutului cursului este marcată de aspectul istoric, în partea a doua se trece la o analiză teologică din perspectivă ecumenică a mai multor aspecte doctrinare îndelung discutate: primatul papal, învăţătura despre *filioque* şi despre sacramente. Urmarea acestui parcurs dă posibilitatea absolvenţilor să lege un dialog teologic cu persoane de alte confesiuni fără idei preconcepute şi mai ales conştienţi de faptul că făcând aceasta conlucrează la împlinirea voinţei lui Hristos: “Ca toţi să fie una” (Io 17, 21). Metoda utilizată în predarea acestui curs este una interactivă, încercându-se astfel o cât mai mare implicare a studenţilor în tematica subiectului prezentat.
7.2 Obiectivele specifice	Cursul prezintă studentului învăţătura catolică despre ecumenismul catolic, prin referiri la Sfânta Scriptură, la Sfinţii Părinţi şi la documentele Magisterului Bisericii Catolice. Se va insista asupra diferenţelor doctrinare dintre Biserica Catolică, Bisericile Ortodoxe şi Bisericile Reformei.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	**Metode de predare**	**Observaţii**
CURS 1. prezentare generală a obiectivelor cursului şi a bibliografiei precum şi situare nivelului cunoştinţelor studenţilor referitoare la tematica generală a cursului. Concepte de bază: prezentare; evaluarea nivelului de cunoştinţe.	Prelegere / expunere, prezentare, explicaţii, exemplificări	
CURS 2. introducere în cursul de teologie ecumenică prin prezentarea unei *Scurte istorii a evoluţiei înţelesului termenului de ecumenism*. Concept de bază: *oikuméne*.	Prelegere, exemplificări	
CURS 3. *Ecumenism ca misiune* – sau începutul dezvoltării mişcării ecumenice. Concept de bază: necesara unitate a creştinilor.	Prelegere, exemplificări	

CURS 4. *Fundamentul biblic al mişcării ecumenice* – unitatea este în centrul rugăciunii lui Hristos (Io 17). Concept de bază: „Ca toţi să fie una" (Io 17, 21).	Prelegere, exemplificări	
CURS 5. *Situaţia premergătoare mişcării ecumenice* – o bună evaluare actuală a însemnătăţii ecumenismului necesită o scurtă privire asupra relaţiilor dintre Bisericile creştine din perioada premergătoare acestuie precum şi asupra acţiunilor promotorilor ecumenismului. Concepte de bază: condamnări reciproce între creştini; necesitatea deschiderii spre dialog.	Prelegere, exemplificări	
CURS 6. *Biserica conciliară se angajează în ecumenism* – scurtă prezentare a profundei deschideri a Bisericii Catolice odată cu convocarea Conciliului Ecumenic Vatican al II-lea. Concept de bază: puternica angajare în promovarea unităţii între creştini.	Prelegere, exemplificări	
CURS 7. *Decretul despre ecumenism „Unitatis Redintegratio"* – analiza elementelor cheie. Concept de bază: „refacerea unităţii ... unul din principalele ţeluri ale sfântului Conciliu".	Prelegere, exemplificări	
CURS 8. *Biserici despărţite. Bisericile separate în secolul al V-lea*. Concept de bază: lipsa unităţii totale (dintru începuturi) între bisericile creştine.	Prelegere, exemplificări	
CURS 9. *Ortodoxia orientală* – scurtă prezentare a marii schisme din anul 1054 şi a principalelor patriarhate ortodoxe. Concept cheie: ortodox (dubla sa semnificaţie).	Prelegere, exemplificări	
CURS 10. *Reforma protestantă* – prezentarea contextului şi a desfăşurării reformei. Concept cheie: reforma religioasă.	Prelegere, exemplificări	
CURS 11. *Aprofundări teologice. 1. Primatul papal* – Concept cheie: primatul în dezbaterile ecumenice.	Prelegere, exemplificări	
CURS 12. *2. Disputa asupra* filioque. Concepte cheie: purcedere şi relaţie în Sf. Treime.	Prelegere, exemplificări	
CURS 13. *3. Biserica şi Sacramentele.*Concept de bază: Biserica – trupul lui Hristos.	Prelegere, exemplificări	
CURS 14. *Ecumenismul în Biserica Greco-Catolică din România* – evaluare a realităţilor ecumenice existente şi a piedicilor importante ce stau în calea ecumenismului în cadrul Bisericii Greco-Catolice. Concept cheie: purificarea memoriei.	Prelegere, exemplificări	

Pentru toate aceste întâlniri, studenţii au obligaţia de a participa cât mai activ la asimilarea informaţiilor oferite precum şi semnalarea acelor pasaje (la sfârşitul cursului) care i-au pus în dificultate.

Bibliografie:

Conciliul Ecumenic Vatican al II-lea, traducerea Arhiepiscopiei Romano-Catolice de Bucureşti, Nyiregyhaza, 1990, p. 118-133.

Directoire pour l'application des principes et des normes sur l'œcuménisme, vezi www.vatican.va.

NEUMER, P., *Teologia ecumenica*, col. „Biblioteca di teologia contemporanea" (BTC), nr. 110, Queriniana, Brescia 2003.

DE SANTA ANA, J., *L'œcuménisme et libération*, Les Editions du Cerf, Paris 1993, cap. I şi II.

SESBOUE, B., *Pour une théologie œcuménique*, col. „Cogitatio Fidei" (CF), nr. 160, Les Editions du Cerf, Paris 1990, cap. I, II, IV, VI, IX, XI, XIV, XVII.

Conciliul Ecumenic Vatican al II-lea, traducerea Arhiepiscopiei Romano-Catolice de Bucureşti, Nyiregyhaza, 1990.

Directoire pour l'application des principes et des normes sur l'œcuménisme, vezi www. vatican.va

SUTTNER, E. CHR., *Bisericile Răsăritului şi ale Apusului de-a lungul istoriei bisericeşti*, Ed. Ars Longa, Iaşi 1998.

BEL, V., *Unitatea Bisericii în teologia contemporană. Studiu interconfesional ecumenic*, Ed. Limes, Cluj-Napoca 2003.

Bibliografie opţională:

Congar, Y., *Chretiens en dialogue. Contributions catholiques a l'oecumenisme*, Cerf, Paris 1964.
Girault, R., *L'oecumenisme, ou vont les Eglises*, Le Centurion, Paris 1983.
Girault, R., Vernette, J., *Croire en dialogue*, Droguet and Ardant, Limoges 1979.
Reviste: *Concilium, Istina, Irenikon.*

8.2 Seminar / laborator	**Metode de predare**	**Observaţii**
S 1. prezentare generală a obiectivelor cursului şi a bibliografiei precum şi situare nivelului cunoştinţelor studenţilor referitoare la tematica generală a cursului. Concepte de bază: prezentare; evaluarea nivelului de cunoştinţe.	Prelegere / expunere, prezentare, explicaţii, exemplificări.	
S 2. introducere în cursul de teologie ecumenică prin prezentarea unei *Scurte istorii a evoluţiei înţelesului termenului de ecumenism*. Concept de bază: *oikuméne*.	Prelegere, exemplificări	
S 3. *Ecumenism ca misiune* – sau începutul dezvoltării mişcării ecumenice. Concept de bază: necesara unitate a creştinilor.	Prelegere, exemplificări	
S 4. *Fundamentul biblic al mişcării ecumenice* – unitatea este în centrul rugăciunii lui Hristos (Io 17). Concept de bază: „Ca toţi să fie una" (Io 17, 21).	Prelegere, exemplificări	
S 5. *Situaţia premergătoare mişcării ecumenice* – o bună evaluare actuală a însemnătăţii ecumenismului necesită o scurtă privire asupra relaţiilor dintre Bisericile creştine din perioada premergătoare acestuie precum şi asupra acţiunilor promotorilor ecumenismului. Concepte de bază: condamnări reciproce între creştini; necesitatea deschiderii spre dialog.	Prelegere, exemplificări	
S 6. *Biserica conciliară se angajează în ecumenism* – scurtă prezentare a profundei deschideri a Bisericii Catolice odată cu convocarea Conciliului Ecumenic Vatican al II-lea. Concept de bază: puternica angajare în promovarea unităţii între creştini.	Prelegere, exemplificări	
S 7. *Decretul despre ecumenism „Unitatis Redintegratio"* – analiza elementelor cheie. Concept de bază: „refacerea unităţii ... unul din principalele ţeluri ale sfântului Conciliu".	Prelegere, exemplificări	
S 8. *Biserici despărţite. Bisericile separate în secolul al V-lea*. Concept de bază: lipsa unităţii totale (dintru începuturi) între bisericile creştine.	Prelegere, exemplificări	
S 9. *Ortodoxia orientală* – scurtă prezentare a marii schisme din anul 1054 şi a principalelor patriarhate ortodoxe. Concept cheie: ortodox (dubla sa semnificaţie).	Prelegere, exemplificări	
S 10. *Reforma protestantă* – prezentarea contextului şi a desfăşurării reformei. Concept cheie: reforma religioasă.	Prelegere, exemplificări	
S 11. *Aprofundări teologice. 1. Primatul papal* – Concept cheie: primatul în dezbaterile ecumenice.	Prelegere, exemplificări	
S 12. *2. Disputa asupra* filioque. Concepte cheie: purcedere şi relaţie în Sf. Treime.	Prelegere, exemplificări	
S 13. *3. Biserica şi Sacramentele.*Concept de bază: Biserica – trupul lui Hristos.	Prelegere, exemplificări	
S 14. *Ecumenismul în Biserica Greco-Catolică din România* – evaluare a realităţilor ecumenice existente şi a piedicilor importante ce stau în calea ecumenismului în cadrul Bisericii Greco-Catolice. Concept cheie: purificarea memoriei.	Prelegere, exemplificări	

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conţinuturile disciplinei sunt coroborate cu aşteptările comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori din domeniul programului.
- Conţinuturile disciplinei răspund exigenţelor parohiei, fişei postului de muncă din domeniul bisericesc, educativ, caritativ, catehetic sau formativ şi voluntariat.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însuşirea conţinuturilor. Subiectele pentru referat vor fi alese din cadrul tematicii prezentate la curs.	Prezentarea unui referat pe una din temele tratate. În acest referat, de o mare importanţă este maturitatea studentului de a gândi şi formula propriile opinii referitoare la subiectul pe care îl abordează	80 %
		Participarea activă la curs	20%
10.6 Standard minim de performanţă			
• Însuşirea bazelor teologiei ecumenice. • Aplicarea cunoștințelor teoretice în activitatea pastorală și a competenţelor specifice acumulate (profesionale, transversale). • Finalizarea lucrării de seminar în dimensiunea teologiei ecumenice. • Obţinerea notei de trecere atât la evaluare examenului scris, cât şi la evaluarea seminarului • Numai prezenţa la ore – cel puţin în proporţie de 50% - dă posibilitatea studentului de a pregăti referatul final, şi deci posibilitatea promovării acestui curs.			

Data completării 04.04. 2019 Semnătura titularului de curs Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament 17.04.2019 Semnătura directorului de departament

